

การดำเนินการงานจัดเลี้ยงโรงแรม: ภารตวิวาหะ สั่งสการ

Hotel Banqueting Operations: Indian Wedding Ceremony

Received 9 June 2021

Revised 6 August 2021

Accepted 6 August 2021

สุจินต์ สุขะพงษ์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

Sujin Sukapong

Rajamangala University of Technology Krungthep

บทคัดย่อ

ชาวอินเดียเดินทางเข้ามาในประเทศไทยเพื่อการแต่งงานเพิ่มมากขึ้นและมีแนวโน้มที่จะขยายตัวอย่างต่อเนื่องตลอดหลายปีที่ผ่านมา ก่อให้เกิดการสร้างรายได้ให้กับโรงแรมในประเทศไทยทั้งในกรุงเทพและต่างจังหวัดเป็นอย่างมาก ดังนั้นโรงแรมจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเพณี พิธีกรรมการแต่งงานแบบอินเดียอย่างเข้าใจ รวมถึงข้อห้ามข้อจำกัดตามศาสนาฮินดูอย่างลึกซึ้ง โดยอย่างยิ่งบุคลากรในแผนกจัดเลี้ยงของโรงแรมในการนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์และปรับปรุงการให้บริการให้สอดคล้องตรงต่อความต้องการ ทั้งในด้านการจัดเตรียมอาหารและเครื่องดื่ม ด้านการตกแต่งและการจัดเตรียมสถานที่ รวมถึงด้านการให้บริการและการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ล้วนก่อให้เกิดความประทับใจและนำไปสู่การถ่ายทอดประสบการณ์ไปยังคู่แต่งงานชาวอินเดียคู่อื่นเพื่อเพิ่มการตัดสินใจใช้บริการแต่งงานกับโรงแรมในประเทศไทยมากขึ้น

คำสำคัญ: การดำเนินการงานจัดเลี้ยง, งานจัดเลี้ยงโรงแรม, ภารตวิวาหะสั่งสการ

Abstract

Indians have come to Thailand for more marriage and have a trend that has continued to expand over the years. This generates significant revenue for hotels in Thailand in both Bangkok and other provinces. Therefore, hotels are desperately needed to understand the traditions of Indian marriage rituals. Besides, the prohibition of restrictions on Hinduism is deep, especially in the catering department to bring in applied knowledge and improve service to meet the needs of food and beverage preparation. The refurbishment and preparation of the premises, as well as the services and provision of facilities. All of them create an impression and lead to the transfer

of the experience to other Indian couples in order to increase their decision to use hotel wedding services in Thailand.

Keywords: Banqueting Operation, Hotel Banqueting, Indian Wedding Ceremony

บทนำ

สาธารณรัฐอินเดีย (Republic of India) มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 7 ของโลก มีพื้นที่ 3,287,590 ตารางกิโลเมตร แบ่งอำนาจการปกครองเป็น 29 รัฐ และดินแดนสหภาพ (Union Territories) อีก 7 เขต มีประชากรทั้งสิ้น 1,300 ล้านคน มากเป็นอันดับ 2 ของโลกรองจากประเทศจีน (สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงนิวเดลี, 2563) มีแนวโน้มทางเศรษฐกิจที่ดีจากปริมาณความมั่งคั่งของจำนวนประชากรชั้นกลางที่คาดว่าจะเพิ่มจำนวนมากขึ้นถึง 580 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 41 ของประชากรทั้งหมดของประเทศภายในปี พ.ศ.2568 จากการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่องคาดการณ์ว่าภายในปี พ.ศ.2573 ประเทศอินเดียจะมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจเติบโตมากถึง 152 ล้านล้านบาท (ณัฐพิชญ์ วงษ์สง่า, 2563) ส่งผลให้กลุ่มคนชั้นกลางสนใจออกเดินทางท่องเที่ยวในต่างประเทศมากขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 10 ต่อปี และยังคาดการณ์ว่าในปี พ.ศ.2563 จะมีชาวอินเดียเดินทางออกเดินทางทั่วโลกมากกว่า 50 ล้านคน มีแนวโน้มเติบโตขึ้นเป็นตลาดที่มีการใช้จ่ายทางการท่องเที่ยวสูงสุดเป็นอันดับ 2 ของโลกรองจากจีนในปี พ.ศ.2573 (ชนิษฐา บินอาลี, 2562)

จากรายงานสถิติของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาพบว่า นักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาประเทศไทยเมื่อสิ้นปี พ.ศ.2562 ที่ผ่านมา มีจำนวนทั้งสิ้น 3.93 ล้านคน ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.48 สร้างรายได้ 0.19 ล้านล้านบาท มียอดนักท่องเที่ยวต่างชาติสะสมจำนวนทั้งสิ้น 39.79 ล้านคน ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.24 ก่อให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยว 1.93 ล้านล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.05 มียอดชาวอินเดียเดินทางเข้ามาในประเทศไทยมากถึง 1,995,516 คน ขยายตัวมากเป็นอันดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 24.85 (กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา, 2563) กอปรผลสำรวจของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ระหว่างปี พ.ศ.2557-2561 พบว่าคู่บ่าวสาวชาวอินเดียเดินทางเข้ามาประเทศไทยเพื่อการแต่งงาน คิดเป็นร้อยละ 5 มีปริมาณเฉลี่ยกว่า 300 คู่ต่อปี มีผู้ร่วมงานเฉลี่ยมากกว่า 200-500 คน ใช้งบประมาณในการจัดงานตั้งแต่ 10-120 ล้านบาทต่องาน มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของผู้ร่วมงาน 50,000 บาท ต่อคนต่อครั้ง มีค่าใช้จ่ายสูงกว่ากลุ่มเดินทางเพื่อการพักผ่อนท่องเที่ยว 1-2 เท่า ใช้ระยะเวลาในการจัดงานเฉลี่ย 3-7 วัน สร้างมูลค่าทางการตลาดให้กับประเทศประมาณ 1,500-3,000 ล้านบาท ต่อปี (นุชนารถ คูประเสริฐ และจินดาภา ช่วยพันธ์, 2562) บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารายละเอียดพิธี

กรรมการแต่งงานของชาวอินเดียศาสนาฮินดู สำหรับใช้กำหนดแนวทางการดำเนินงานของแผนกจัดเลี้ยงในโรงแรมให้สอดคล้องกับความต้องการและรองรับการใช้บริการของกลุ่มลูกค้าแต่งงานชาวอินเดียในอนาคต

วิวาท์การตะ: พิธีกรรมการแต่งงานแบบอินเดีย

ชาวอินเดียให้ความสำคัญในชีวิต 3 เรื่อง ได้แก่ การเกิด การแต่งงาน และการตาย โดยเฉพาะการแต่งงานถือเป็นการสำคัญและมีความหมายสำหรับชาวอินเดีย เพราะถือเป็นการรวมกันระหว่างสองครอบครัวอีกทั้งยังเป็นการเปลี่ยนสถานะก้าวสู่วัย “คฤหัสถ์” ซึ่งเป็นชีวิตขั้นที่ 2 ตามความเชื่อทางศาสนาฮินดู ส่งผลให้งานแต่งงานของชาวอินเดียมีพิธีกรรมหลายขั้นตอน รวมทั้งรายละเอียดและกิจกรรมรื่นเริงมากมาย ที่จะสานสัมพันธ์ของสองครอบครัวให้รวมเป็นหนึ่งเดียว (สุวิทย์ วงศ์จุริวารานิชย์, 2557) ชาวอินเดียเรียกพิธีแต่งงานว่า “วิวาหะ สังสการ” ถือเป็นพิธีกรรมทางศาสนาฮินดู เจ้าบ่าวเปรียบดั่ง “พระวิษณุ” ส่วนเจ้าสาวเปรียบเสมือนดั่ง “พระลักษมี” (พิมรภัส ชินบุตร, 2545) การแต่งงานที่ถือว่าประเสริฐที่สุดคือการแต่งงานแบบ “พรหม วิวาหะ” หมายถึงการที่บิดายกลูกสาวของตนให้แก่ชายผู้มีความประพฤติและการศึกษาที่ดี ฝ่ายชายเองก็ยอมรับหญิงเป็นภรรยาอย่างเต็มใจโดยไม่เรียกสินสอดใดๆ (วิทยา ศักยาภินันท์, 2549) การแต่งงานแบบอินเดียประกอบด้วยธรรมเนียมปฏิบัติ (Tradition) และ พิธีการ (Ceremony) ที่ซับซ้อนหลากหลายขั้นตอน สามารถแบ่งเป็นช่วงที่สำคัญตามการให้บริการในโรงแรมออกได้เป็น 3 ช่วง ดังต่อไปนี้ (Centara Hotels & Resorts, 2563)

1. **พิธีก่อนวันแต่งงาน (Pre-wedding Ceremony)** คือ พิธีการและธรรมเนียมปฏิบัติที่เกิดขึ้นก่อนวันแต่งงาน โดยอาจจะมีขั้นตอนและจำนวนวันมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความเชื่อตามภูมิภาคที่แตกต่างกัน รวมถึงยุคสมัยที่เปลี่ยนไปแต่ยังคงไว้ซึ่งการปฏิบัติและพิธีกรรมที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1) **พิธีโรกา/ธากา (Roka/Thaka Ceremony)** คือ พิธีที่ถือปฏิบัติดั้งเดิมในรัฐปัญจาบ (Punjabi) ทางตอนเหนือของอินเดียภายหลังจากผ่านพิธีกรรมทางศาสนาแล้วในช่วงเช้า พิธีดังกล่าวคือการแนะนำเจ้าบ่าวให้ทางครอบครัวเจ้าสาวได้รู้จัก โดยสมาชิกของครอบครัวทั้ง 2 ฝ่ายจะเตรียมขนม ผลไม้สด/แห้ง และของขวัญมามอบให้แก่คู่บ่าวสาวและกล่าวอวยพรเพื่อความเป็นสิริมงคล เป็นเสมือนเป็นการยอมรับและตกลงยินยอมเห็นพ้องตรงกันในเรื่องต้นของพ่อแม่บ่าวสาวที่จะให้ทั้งคู่แต่งงานครองเรือนและใช้ชีวิตร่วมกัน ในช่วงเย็นจะมีการเฉลิมฉลองร่วมกันระหว่างสมาชิกของครอบครัวคู่บ่าวสาว มีการกินเลี้ยงเต้นรำเพื่อสร้างและกระชับความสัมพันธ์อันดีระหว่างครอบครัวบ่าวสาว (Back to Culture, 2020)

2) พิธีซากัน (Sagan/Shagan Ceremony) คือ พิธีที่ครอบครัวของเจ้าบ่าวจัดขึ้นเพื่อเป็นการต้อนรับการมาเยือนของครอบครัวเจ้าสาว ในอดีตมักจัดขึ้นก่อนวันแต่งงาน 10 ถึง 12 วัน โดยครอบครัวของเจ้าสาวจะจัดเตรียมสินสอดของหมั้นให้แก่เจ้าบ่าว ประกอบด้วย ถาดผลไม้แห้ง อัลมอนต์ เมล็ดมะม่วงหิมพานต์ ลูกเกต และน้ำตาลกรวด พร้อมถาดใส่เงินและเครื่องประดับ (Tikka) สำหรับเจ้าสาว ประกอบด้วย กำไลเงิน หวีงาช้าง ดาบเล่มเล็ก ดอกทานตะวัน และพระคัมภีร์ ในช่วงเวลาดังกล่าวจะมีการประกอบพิธีกรรม “ฮาวัน” (Havan) บูชาไฟศักดิ์สิทธิ์โดยนักบวชหรือพรหมณ์ หลังจากนั้นญาติของเจ้าสาวจะร่วมอวยพรและมอบของหมั้นให้แก่เจ้าบ่าว และจบลงด้วยงานเลี้ยงสังสรรค์ถือเป็นการแนะนำญาติของทั้งสองฝ่ายได้รู้จักกันและกระชับความสัมพันธ์ก่อนเข้าพิธีแต่งงานจริง (Back to Culture. 2020)

3) พิธีมั่งนี่ (Mungni Ceremony) หรือ พิธีหมั้น (Engagement Ceremony) ถือเป็นธรรมเนียมปฏิบัติของชาวตะวันตก (Ring Ceremony) แต่เป็นที่นิยมโดยทั่วไปในอินเดียในปัจจุบัน ในอดีตมักจัดขึ้นหลายเดือนล่วงหน้าก่อนถึงกำหนดวันแต่งงาน พิธีจะเริ่มต้นขึ้นเมื่อเจ้าบ่าวเดินทางมาถึงบ้านเจ้าสาวหรือสถานที่ประกอบพิธี พ่อแม่ของเจ้าสาวจะทำการต้อนรับด้วยการมอบของขวัญให้แก่เจ้าบ่าว จากนั้นเจ้าบ่าวและเจ้าสาวจะทำการแลกเปลี่ยนแหวนที่ทำจากทองคำหรืออัญมณีมีค่าซึ่งกันและกัน หลังจากนั้นผู้อาวุโสสูงสุดของทั้ง 2 ครอบครัวจะทำการป้อนขนมมงคลและให้พรแก่ทั้งคู่ ในบางพื้นที่ของอินเดียเจ้าบ่าวและเจ้าสาวอาจมีการแลกเปลี่ยนมาลัย หลังจากการแลกเปลี่ยนแหวนรวมด้วยก็ได้ ภายหลังเสร็จสิ้นจากพิธีดังกล่าว ในช่วงเย็นพ่อแม่และญาติรวมถึงเพื่อนของทั้ง 2 ฝ่ายจะรวมตัวกันเพื่อร่วมงานเลี้ยงอาหารเฉลิมฉลองพิธีหมั้นในช่วงค่ำ ในปัจจุบันมักมีการว่าจ้างวงดนตรีแสดงสด หรือมีผู้อำนวยเพลงเปิดเพลง (DJ) เพื่อบรรเลงเพลงให้ได้ร่วมเต้นรำและอาจมีการตัดเค้กร่วมด้วยก็ได้ (Back to Culture, 2020)

4) พิธีเมเฮนดี (Mehndi Ceremony) คือ การวาดลวดลายบริเวณมือไปจนถึงข้อศอกและเท้าของเจ้าสาว ด้วยผงสมุนไพรผสมน้ำ “เฮนน่า” (Henna) สีน้ำตาลเข้มถึงน้ำตาลแดง ในอดีตนิยมวาดเพียงวงกลมเท่านั้น ในปัจจุบันนิยมวาดลวดลายสัตว์ ใบไม้ ดอกไม้ พระอาทิตย์ ทิวทัศน์ ต่างๆ และพัฒนาเป็นลวดลายที่วิจิตรสวยงาม บางครั้งอาจมีการเขียนชื่อหรือตัวอักษรชื่อย่อของเจ้าบ่าวซ่อนไว้ในลวดลายอันสลับซับซ้อน ให้เจ้าบ่าวได้หาชื่อตนเองให้พบ เพื่อแสดงถึงความพยายามและความอดทนของชีวิตคู่ อีกทั้งยังแสดงถึงความมั่งคั่งร่ำรวยที่เจ้าสาวจะนำมาสู่ครอบครัวของเจ้าบ่าว และสื่อถึงความงามของเจ้าสาวและความรักที่ทั้งคู่มีให้แก่กัน เจ้าสาวที่ไม่ได้ผ่านพิธีดังกล่าวจะถือว่าการแต่งงานที่ไม่สมบูรณ์ ในอดีตพิธีเมเฮนดีนิยมจัดขึ้น 2 ถึง 3 วันที่บ้านเจ้าสาวก่อนพิธี

แต่งงาน โดยสมาชิกในครอบครัวและบรรดาผองเพื่อนของเจ้าสาวที่มารวมตัวกันในคืนก่อนวันแต่งงานเรียกว่า “เฮนน่า ไนท์” (Henna Night) และมักจบด้วยการกินเลี้ยงสังสรรค์สนุกสนานเต้นรำ ปัจจุบันนิยมจัดในคืนก่อนการแต่งงานที่โรงแรมเพื่อความสะดวกสบาย (แพรว Wedding, 2563)

5) พิธีฮัลดี (Haldi/Maiyan Ceremony) คือ พิธีทาแป้งผสมผงขมิ้น บนหน้าผาก ใบหน้า มือและเท้าของคู่บ่าวสาวเพื่อความเป็นสิริมงคล ในอดีตนิยมจัดขึ้นทั้งที่บ้านเจ้าบ่าวและเจ้าสาวก่อนวันแต่งงาน 2 ถึง 3 วัน ด้วยการอาบน้ำที่มีส่วนผสมของผงขมิ้น ผงแป้ง ผงไม้จันทน์ น้ำมัน และน้ำดอกกุหลาบเพื่อทำให้ผิวดูสวย ถือเป็น การอวยพรให้คู่บ่าวสาวมีความสุขดีและเจริญรุ่งเรืองในชีวิตคู่สมรส ปัจจุบันนิยมจัดร่วมกันโดยพ่อแม่ของทั้งคู่ตามสถานที่กำหนดไว้หรือโรงแรมที่จัดงาน โดยจะให้ญาติพี่น้องและแขกผู้ร่วมงานร่วมกันทาแป้งขมิ้นดังกล่าวให้กับคู่บ่าวสาว เป็นอีกหนึ่งพิธีที่สร้างความสนุกสนาน สร้างสีสันและเต็มไปด้วยความเพลิดเพลิน ในบางพื้นที่ของอินเดีย อาจมีการเพิ่มผงแป้งสาลี (Atta) หรือผงข้าวร่วมด้วยก็ได้ หลังจากเสร็จพิธีดังกล่าว คู่บ่าวสาวจะทำการอาบน้ำ เปลี่ยนเครื่องแต่งตัวเพื่อลงมาร่วมงานเลี้ยงสังสรรค์เฉลิมฉลอง ร้องเพลงเต้นรำพร้อมรับประทานอาหารดื่มกินร่วมกันภายในครอบครัวของทั้งคู่ (Back to Culture, 2020)

6) พิธีชูรา (Chura/Choori Ceremony) คือ พิธีสวมกำไลมงคลให้เจ้าสาว โดยพิธีดังกล่าวเป็นพิธีที่เกิดขึ้นก่อนวันแต่งงาน เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นในครอบครัวของเจ้าสาวหลังผ่านพิธีฮัลดี (Haldi Ceremony) แล้ว โดยพิธีจะเริ่มจากการนำผ้าคลุมสีแดง “ชุนนี” (Chunni) ปิดหน้าเจ้าสาวไว้เพื่อไม่ให้เจ้าสาวมองเห็นสิ่งที่อาจจะนำโชคร้ายมาให้ และจะนำกำไลมงคลสีแดงและสีขาวแขลงในอ่า “ลาสซี” (Lassi) หรืออ่างน้ำใสนมโคลอยกลีบกุหลาบ ตามประเพณีซึ่งเชื่อว่าน้ำมันโคเป็นสารบริสุทธิ์การแช่กำไลมงคลลงไปถือเป็นการชำระล้างกำไล และยังช่วยให้สวมใส่ได้ง่าย ลูกของเจ้าสาวจะเป็นผู้ทำการสวมใส่กำไลที่ข้อมือและแขนทั้งสองข้างของเจ้าสาวและมอบเครื่องประดับอื่นๆ เป็นของขวัญ เป็นการแสดงสถานะ “ว่าที่เจ้าสาว” ของผู้สวมใส่ จากนั้นแม่ของเจ้าสาวจะทำการดื่มกินน้ำมันในอ่างพอเป็นพิธีเพื่อแสดงถึงการสิ้นสุดพิธีกรรม โดยปกติเจ้าสาวจะใส่กำไลดังกล่าวไว้อย่างน้อยในหนึ่งเดือนแรกของการแต่งงาน (Gurm Sohal, 2016)

7) พิธีสังคีต (Sangeet Ceremony) คือ งานเลี้ยงรับรองบรรดาญาติมิตรทั้งฝ่ายเจ้าบ่าวและเจ้าสาว เกิดขึ้นหลังจากผ่านพิธีเมเฮนดี (Mehndi Ceremony) ตามวัฒนธรรมปัญจาบและอุดรประเทศทางตอนเหนือของอินเดีย นั้น การจัดงานรื่นเริงมักดังกล่าวจำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยที่สร้างสุขความสนุกสนานแก่ผู้เข้าร่วมงาน ประกอบด้วย 4 ปัจจัยสำคัญได้แก่ 1) กาน่า (Gaana) หรือการขับร้อง 2) บจาน่า (Bajaana) หรือการบรรเลงดนตรี

ประกอบ 3) คานน่า (Khanna) หรือการรับประทานอาหาร และ 4) पीना (Peena) หรือการดื่ม (อภิรัฐ คำวัง, 2554) พิธีสังคีตเป็นกิจกรรมที่สนุกสนานมักจัดก่อนวันแต่งงานเพื่อการกระชับไมตรีจิตระหว่างครอบครัวของเจ้าบ่าวและเจ้าสาวด้วยการร้องเพลงเต้นรำร่วมกันถือปฏิบัติอย่างแพร่หลายทั่วไปในประเทศอินเดีย นิยมจัดงานในช่วงบ่ายที่บ้านของเจ้าสาวหรือโรงแรมและอาจถือเป็นงานปาร์ตี้สังสรรค์ของเจ้าสาวในปัจจุบัน การแต่งกายเป็นไปตามวัฒนธรรมปัญญาปีหรืออินเดียโดยทั่วไป (Back to Culture, 2020)

2. พิธีในวันแต่งงาน (Wedding Ceremony) คือ พิธีการและธรรมเนียมปฏิบัติที่เกิดขึ้นในวันแต่งงานที่ถูกกำหนดไว้ตามฤกษ์ โดยอาจจะมีขั้นตอนและจำนวนวันมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความเชื่อตามภูมิลำเนาที่แตกต่างกัน รวมถึงยุคสมัยที่เปลี่ยนไปแต่ยังคงไว้ซึ่งการปฏิบัติและพิธีกรรมที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1) บาร์ต (Baraat) คือ การจัดขบวนแห่ของเจ้าบ่าวไปตามทางเพื่อมุ่งหน้าไปยังบ้านเจ้าสาวปัจจุบันอาจเป็นสถานที่ที่ถูกกำหนดไว้ภายในบริเวณโรงแรม เจ้าบ่าวจะแต่งกายด้วยชุดเชอร์วานี (Sherwani) โปกหัวด้วยผ้าซาฟา (Saafa) ในศาสนาซิกข์อาจเพิ่มการสวมม่านดอกไม้ “เสห์ร่า” (Sehra) พร้อมด้วยดาบ (Kirpan) นั่งอยู่บนหลังม้าขาว (Ghodi) ที่ได้รับการแต่งตัวอย่างสวยงาม ในปัจจุบันนิยมนั่งในรถม้าหรือรถยนต์เปิดประทุนที่ถูกประดับตกแต่งด้วยดอกไม้สดสวยงามทั้งคันบางครั้งอาจมีการประดับด้วยหลอดไฟระย้าทั่วทั้งตัวรถเพื่อเพิ่มสีสัน หรืออาจเลือกขี่ช้างแทนก็ได้แล้วแต่ฐานะ บริเวณหัวขบวนแห่มีวงมโหรีหรือขบวนกลองสองหน้าไม้มะม่วง (Dhol) บรรเลงเพลงนำขบวนสร้างความครื้นเครงตลอดทางเพื่อให้บรรดาญาติและเพื่อนฝ่ายเจ้าบ่าวได้เต้นระบำรื่นเริงไปตามทาง ปัจจุบันนิยมว่าจ้างผู้อำนวยความสะดวกเปิดเพลง (DJ) พร้อมด้วยเครื่องเสียงเปิดเพลงสมัยนิยมแทนการใช้กลองและวงมโหรีดังกล่าว (Lin & Jirsa, 2020)

2) พิธีมิลนี (Milni Ceremony) เป็นภาษาฮินดูมีรากศัพท์มาจากคำในภาษาสันสกฤตว่า “มิลาน” (Milan) มีความหมายว่า “การรวมกัน” พิธีดังกล่าวจึงหมายถึงการรวมกันของครอบครัวทั้งสอง นิยมปฏิบัติกันในงานแต่งของชาวฮินดูและชาวซิกข์ก่อนเริ่มเข้าพิธีแต่งงาน เกิดขึ้นเมื่อขบวนแห่ของเจ้าบ่าวเดินทางมาถึงสถานที่จัดงาน บรรดาญาติของเจ้าสาวจะทำการต้อนรับเจ้าบ่าวด้วยการพรมน้ำลอยกลีบกุหลาบ ป้อนขนมหวาน (Shagan) เพื่อแสดงการต้อนรับและสื่อถึงความโชคดี จากนั้นผู้ชายจากฝั่งเจ้าสาวจะทำการต้อนรับญาติฝ่ายของเจ้าบ่าวด้วยการสวมมาลัยและแลกเปลี่ยนเงินและเสื้อผ้ารับขวัญซึ่งกันและกัน เป็นสื่อถึงพันธะที่แน่นแฟ้นของสองครอบครัว โดยเรียงลำดับจากผู้มีอายุสูงสุดไปจนถึงอายุน้อยสุด พิธีดังกล่าวยังถือเป็นแนะนำลำดับความสัมพันธ์ภายใน

ครอบครัวซึ่งกันและกันอีกด้วย และร่วมเป็นสักขีพยานในการแต่งงาน และยอมรับที่จะรวมเป็นหนึ่งเดียวกันของทั้งสองครอบครัว (Lin & Jirsa, 2020)

3) พิธีวารี มาลา (Var Mala/Jai Mala Ceremony) คือ พิธีกรรมการคล้องพวงมาลัยดอกไม้สดให้แกกันและกัน เพื่อแสดงการยอมรับเจ้าบ่าวในฐานะของสามีของเจ้าสาว พิธีดังกล่าวจะเริ่มขึ้นหลังจากขบวนแห่มาถึงสถานที่จัดงาน ผ่านพิธีมิลนีเป็นที่เรียบร้อยแล้ว เจ้าบ่าวจะเดินทางมาที่ปะรำพิธี (Mandap) พร้อมพ่อแม่ของเจ้าบ่าวในขณะที่นั่งรอเจ้าสาวปรากฏตัวจะมีการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาโดยหรือพราหมณ์หรือนักบวช เมื่อขบวนเกี้ยวหามของเจ้าสาวที่มีการตกแต่งอย่างสวยงามมาถึงปะรำพิธี เจ้าสาวจะขึ้นไปนั่งเคียงข้างเจ้าบ่าวพร้อมกับพ่อแม่ จากนั้นจึงทำการแลกมาลัยดอกไม้สดพวงใหญ่ซึ่งกันและกันเป็นสัญลักษณ์ของการเริ่มต้นชีวิตคู่ (Lin & Jirsa, 2020) บางพื้นที่ของประเทศอินเดีย การประกอบพิธีกรรมดังกล่าวเต็มไปด้วยความสนุกสนานเพราะเจ้าสาวจะได้รับการชัตขวางการสวมพวงมาลัยให้เจ้าบ่าวจากญาติและเพื่อนของเจ้าบ่าว ด้วยการอุ้มยกตัวเจ้าบ่าวให้สูงขึ้นเพื่อให้เจ้าสาวไม่สามารถสวมพวงมาลัยให้ได้ เป็นต้น (Back to Culture, 2020) ในภาคใต้ของอินเดียมีการเพิ่มเติมให้บ่าวสาวต้องนั่งบนป่าของพี่หรือน้องชายของแม่ทั้งสองฝ่ายในตอนที่สวมมาลัยแก่กันด้วย (อาชว์กูริชญ์ น้อมเนียน, 2561)

4) พิธีสัตปาดิ (Sapthapadhi Ceremony) คือ พิธีที่สำคัญที่สุดของพิธีแต่งงาน โดยเจ้าบ่าวจะเดินจงเจ้าสาวเดินรอบกองไฟ 7 ก้าว แทนสัญญาที่เจ้าบ่าวมีต่อเจ้าสาว ดังต่อไปนี้ ก้าวที่ 1) จะมีความพยายามในการหาทรัพย์มาเลี้ยงดูครอบครัว ก้าวที่ 2) จะมีเสนาหาในเจ้าสาวและไม่นอกใจตลอดไป ก้าวที่ 3) จะยอมรับเจ้าสาวเป็นภรรยาคนเดียวตลอดชีวิต ก้าวที่ 4) จะเผชิญกับอุปสรรคทุกชนิดที่อาจเกิดขึ้นในชีวิตสมรสตลอดชีวิต ก้าวที่ 5) จะปฏิบัติต่อพ่อแม่ ญาติพี่น้อง และสัตว์เลี้ยงของตนเช่นเดิม ก้าวที่ 6) จะรับภาระเลี้ยงดูเจ้าสาวแทนพ่อแม่ของเจ้าสาว และก้าวที่ 7) จะสืบต่อประเพณีทางศาสนาที่บรรพบุรุษของตนเคยยึดถือปฏิบัติกันมา และสอนลูกหลานให้ปฏิบัติตามครรถนนั้นด้วย เมื่อเจ้าบ่าวให้สัญญากับเจ้าสาวแล้ว เจ้าสาวก็จะให้สัญญาต่อเจ้าบ่าวด้วยการไม่พูดคุย เทียวเตร์ หรือร้องรำทำเพลงกับชายอื่นไม่ไปไหนมาไหนคนเดียว จะไม่คบค้าสมาคมกับคนติดอบายมุข และจะไม่กระทำประการใดให้ชื่อเสียงของตระกูลทั้งสองฝ่ายให้เกิดความเสียหาย โดยพ่อแม่ของบ่าวสาวจะร่วมให้ศีลให้พรด้วยการโปรยกลีบกุหลาบและข้าว ในขณะที่พราหมณ์และนักบวชบริการมคาถาตลอดพิธีกรรม (อาชว์กูริชญ์ น้อมเนียน, 2561)

3. พิธีหลังวันแต่งงาน (Post-wedding Ceremony) คือ พิธีการและธรรมเนียมปฏิบัติที่เกิดขึ้นหลังผ่านวันแต่งงานมาแล้ว โดยอาจจะมีขั้นตอนและจำนวนวันมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความเชื่อตามภูมิลำเนาที่แตกต่างกัน รวมถึงยุคสมัยที่เปลี่ยนไปแต่ยังคงไว้ซึ่งการปฏิบัติและพิธีกรรมที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1) วิชัย/โดลี (Vidaai/Doli) ถือเป็นธรรมเนียมปฏิบัติทางตอนเหนือของอินเดียแสดงถึงการสิ้นสุดของพิธีแต่งงาน หมายถึงการส่งตัวเจ้าสาวให้กับเจ้าบ่าว โดยเจ้าสาวจะกล่าวคำอำลาพ่อแม่และสมาชิกของครอบครัวเพื่อเริ่มต้นชีวิตใหม่ในฐานะภรรยาในครอบครัวของสามี พ่อของเจ้าสาวจะทำการส่งมือของเจ้าสาวให้เจ้าบ่าวและอวยพรให้ทั้งคู่ประสบความสำเร็จในชีวิตคู่ เจ้าสาวจะหันหลังให้ครอบครัวของตนแล้วเดินออกมาและขว้างข้าว 5 กำมือข้ามศีรษะของตนไปด้านหลังเพื่อเป็นสัญลักษณ์และความมั่งคั่งและเจริญรุ่งเรือง และถือเป็นการตอบแทนบุญคุณของพ่อแม่ที่อบรมสั่งสอนเลี้ยงดูตลอดหลายปีที่ผ่านมาตั้งแต่เล็กจนโต จากนั้นเจ้าบ่าวจะจูมมือเจ้าสาวขึ้นรถโดยมีญาติของเจ้าสาวช่วยกันดันรถส่งเจ้าสาว สื่อถึงความรักความปรารถนาดีในการสนับสนุนผลักดันให้เจ้าสาวเริ่มต้นชีวิตใหม่กับสามี (Back to Culture, 2020) ทางตอนใต้ของอินเดียเรียกธรรมเนียมปฏิบัตินี้ว่า “กัณยาดานัม” (Kanyadhaanam) “กัณยา” หมายถึง “หญิงสาว” ส่วน “ดานัม” หมายถึง “การมอบ” รวมความหมายถึง การส่งตัวเจ้าสาวให้เจ้าบ่าว โดยเจ้าสาวจะนั่งบนตักของพ่อ เหมือนลูกยังเล็กอยู่ในสายตาพ่อแม่ก่อนจะส่งมอบให้เจ้าบ่าวไปดูแลต่อไปพลูและมะพร้าวถูกวางลงบนมือเจ้าสาวเป็นสัญลักษณ์ของการมอบเจ้าสาวให้เจ้าบ่าว ต่อจากนั้นพ่อเจ้าสาวก็จะจับมือเจ้าบ่าววางลงบนมือของเจ้าสาวเป็นอันเสร็จพิธี (พิมรภัส ชินบุตร, 2545)

2) รีเซปชั่น (Reception) คือ งานเลี้ยงฉลองมงคลสมรสแบบสากลนิยมงานเลี้ยงฉลองมงคลสมรส นิยมจัดในตอนค่ำคืนหลังเสร็จพิธีทางศาสนา ก็จะเป็นช่วงของงานเลี้ยงมีการกินเลี้ยง การแสดงแสงสีเสียง สนุกสนาน อาจเลี้ยงกันคืนเดียวหรือหลายคืนก็ขึ้นอยู่กับความพอใจของบ่าวสาว ทั้งนี้จะไม่มีการให้เงินช่วยแบบของไทย แต่จะให้เป็นของขวัญแทน (วณิชยา ศลิบุตร, อัญชญา ลักษณะวิรามสิริ, และธนากร ปึกษา, 2559) ลักษณะของงานคล้ายคลึงกับงานเลี้ยงสังสรรค์โดยทั่วไปไร้พิธีการมีแต่ธรรมเนียมปฏิบัติตามหลักสากล โดยส่วนใหญ่จะเริ่มจากงานเลี้ยงอาหารและเครื่องดื่มเรียกน้ำย่อย (Cocktail Party) ถ้ายูปร่วมกับบ่าวสาวช่วงก่อนการเริ่มงานในช่วงหัวค่ำ จากนั้นจึงเข้าสู่งานเลี้ยงพร้อมรับประทานอาหารมื้อหลัก (Main Dinner) การกล่าวคำอวยพรจากญาติ พิธีตัดเค้กแต่งงาน ประกอบแสดงจากเพื่อนคู่บ่าวสาวและแขกผู้ร่วมงาน ปิดท้ายงานด้วยการเต้นรำสนุกสนาน (Lin & Jirsa, 2020)

การดำเนินการด้านอาหารและเครื่องดื่ม

การแต่งงานของชาวอินเดียโดยส่วนใหญ่ยังคงยึดตามประเพณีดั้งเดิม คือการแต่งงานที่ทางครอบครัวเป็นฝ่ายจัดการให้ (Arranged Marriage) มีปริมาณมากถึงร้อยละ 80 ของประเทศ ด้วยเหตุผลที่ว่าคู่แต่งงานที่พ่อแม่เลือกให้นั้นมักประสบผลสำเร็จในการครองชีวิตคู่มากกว่าการเลือกคู่กันเอง ในมุมมองของบิดามารดาชาวอินเดียมองว่าการแต่งงานไม่ใช่เพียงแค่หนุ่มสาวแต่งงานกันแล้วจบสิ้นลง แต่เป็นการแสดงถึงความผูกพันของทั้ง 2 ครอบครัวเสมือนครอบครัวก็แต่งงานด้วย และอีกร้อยละ 20 ที่เหลือคือการแต่งงานที่หนุ่มสาวเป็นผู้จัดการเอง (Love Marriage) ซึ่งมีปริมาณเพิ่มขึ้นเนื่องจากรับอิทธิพลมาจากตะวันตกชาวอินเดียจึงถือว่าการแต่งงานเป็นเรื่องใหญ่และต้องพิถีพิถัน และมักจะใช้เพื่อการแสดงฐานะและหน้าตาทางสังคมของทั้ง 2 ครอบครัว รูปแบบการจัดเลี้ยงจึงคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนแขกและจำนวนวันในการประกอบพิธีกรรม ให้มีความสอดคล้องกับงบประมาณที่จัด (วณิชยา ศลีบุตร, อัญญา ลักษณะวิรามศิริ, และธนากร ปักษา, 2559)

การจัดเลี้ยงในงานแต่งงานของอินเดียคือการจัดบริการอาหารและเครื่องดื่มให้กับแขกผู้มาร่วมงานครบถ้วนทุกมื้อตลอดการจัดงานโดยเจ้าภาพเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด เช่น การให้บริการอาหารเช้า (Breakfasts) ในทุกวันของการจัดงาน การให้บริการอาหารว่าง (Snacks) ในช่วงสายและบ่ายของทุกวัน การให้บริการอาหารเรียกน้ำย่อย (Appetizers) ในช่วงก่อนอาหารมื้อหลัก การให้บริการอาหารมื้อหลักในช่วงมือเที่ยงและมือเย็น (Mains) ของการจัดงาน (iDev Event Company, 2563) สามารถแบ่งการจัดงานออกได้เป็น 4 รูปแบบ ได้แก่ 1) คีoffee เบรก (Coffee Break) ให้บริการเครื่องดื่มร้อนเย็นพร้อมอาหารว่างคาวหวานระหว่างวัน 2) ค็อกเทล (Cocktail) ให้บริการอาหารว่างคาวหวานร้อนเย็นคู่กับเครื่องดื่มเย็นและเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ 3) บัฟเฟต์ (Buffet) ให้บริการอาหารคาวหวานมือหนักในช่วงเที่ยงและช่วงเย็นของวันพร้อมเครื่องดื่มร้อนเย็น และ 4) ดินเนอร์นั่งโต๊ะ (Setting Dinner) ให้บริการอาหารคาวหวานมือหนักแบบพิธีการพร้อมเครื่องดื่มและผู้บริการในงานเฉลิมฉลองการแต่งงานแบบสากล (Reception) มักจัดรายการอาหารให้เลือกเป็นชุด (Set Menu) เพื่อให้ง่ายในการจัดเตรียมอาหารและผู้ให้บริการ โดยแบ่งออกเป็น 3 ชุดมาตรฐาน เช่น 1) Indian Vegetarian Menu 2) Indian Non-vegetarian Menu และ 3) Indian + Thai Non-vegetarian Menu เป็นต้น (Holiday Inn Bangkok Sukhumvit, 2563)

ประชากรของอินเดียกว่าร้อยละ 80 นับถือศาสนาฮินดู ทำให้การบริโภคอาหารกว่าร้อยละ 31 เป็นอาหารมังสวิรัต (Veg) รับประทานอาหารที่ทำจากพืชผักเป็นหลัก ไม่รับประทานเนื้อสัตว์และไข่ และกลุ่มผู้นับถือศาสนา

เซน (Jain) ที่บริโภคอาหารมังสวิรัตอย่างเคร่งครัด (Pure Veg) ที่นอกจากจะไม่รับประทานทั้งเนื้อสัตว์และไข่แล้ว ยังไม่รับประทานส่วนของพืชที่อยู่ใต้ดินหรือเครื่องเทศเสริมร้อนจำพวกมันฝรั่ง หอม กระเทียม ข่า ขิง ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 69 เป็นกลุ่มบริโภคเนื้อสัตว์ (Non-Veg) จำพวก ไก่ ปลา แกะ และไข่ เป็นหลัก ประกอบผักสด ถั่ว ข้าว แป้งแผ่นที่ทำจากแป้งสาลี เช่น โรตีสานาดี และพาราธา รวมถึงผลิตภัณฑ์จากนม เช่น โยเกิร์ต เคิร์ด เนย และเนยใส (Ghee) ที่ทำจากนมวัวหรือนมกระป๋อง คนอินเดียสามารถบริโภคเนื้อหมูได้เพราะไม่มีข้อห้ามทางศาสนา มีเพียงส่วนน้อยที่ไม่บริโภคเพราะมีความเชื่อว่าเป็นสัตว์สกปรก และจะไม่บริโภคเนื้อวัวเพราะถือว่าเป็นสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ เป็นพาหนะของพระอิศวร (ภูผารัก ก้อนสุวรรณ, 2563)

นอกเหนือจากการบริโภคอาหารประจำชาติเป็นหลักแล้ว คนอินเดียยังนิยมบริโภคนานาชาติ และอาหารผสมวัฒนธรรม (Fusion Food) ที่หลากหลาย เช่นชอบอาหารที่ออกรสเค็มนำ เผ็ดกลาง และรสเปรี้ยวตามการใส่รายการอาหารไทยร่วมกับรายการอาหารประจำชาติจึงสามารถทำได้ ด้วยรสชาติที่ตรงกับค่านิยมของชาวอินเดียเป็นทุนเดิม หากต้องมีการประยุกต์ให้เหมาะสมกับพฤติกรรมบริโภค เช่น การปรับปรุงอาหารประเภทแกงให้เข้มข้นเพื่อให้สามารถกินกับอาหารจำพวกแป้งได้ก็จะได้รับการยอมรับมากขึ้น เป็นต้น (สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ, 2557) ข้อระวังอีกประการหนึ่งคือคนอินเดียไม่นิยมบริโภค “กระเพรา” เพราะถือเป็นพืชศักดิ์สิทธิ์เป็นตัวแทนของพระนางตุลสีพระมเหสีของพระวิษณุ จึงนิยมนำมาใช้ทำยาและเผาบูชามากกว่าการนำมาบริโภค (คมกฤษ อุยเต็กเค่ง, 2559) ส่วนของหวานนิยมรายการอาหารที่ปรุงประกอบมาจากวัตถุดิบหลักจำพวกข้าวเหนียว และมะพร้าว รวมถึงผลไม้แห้งต่างๆ

ในส่วนของเครื่องดื่มเพื่อให้บริการนั้นสามารถจัดเตรียมได้ตามพฤติกรรมบริโภคเป็นสำคัญ คนอินเดียนิยมดื่มเครื่องดื่มร้อนประเภทชาผสมใส่เครื่องเทศมาซาล่า (Masala Tea/Masala Chai) เป็นหลัก และเปิดรับการดื่มกาแฟอย่างตะวันตกมากขึ้น ในช่วงเช้า สาย และบ่ายของวัน นอกจากนี้ยังควรจัดเตรียมเครื่องดื่มเย็นจำพวกน้ำอัดลม และน้ำผลไม้ทั้งที่เป็นน้ำผลไม้สดและน้ำผลไม้ผสมเข้มข้น (สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ, 2558) ตามกระแสนิยมที่เพิ่มขึ้น กอปรศาสนาคอนฟูไม่มีข้อห้ามเรื่องการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เหมือนชาวมุสลิมจึงไม่มีข้อจำกัดทางศาสนา ทำให้คนอินเดียนิยมดื่มเบียร์มากเป็นอันดับ 1 คิดเป็นร้อยละ 84 รองลงมาได้แก่เหล้าโดยเฉพาะวิสกี เป็นอันดับ 2 และไวน์เป็นอันดับ 3 (กรุงเทพธุรกิจ, 2556) ซึ่งนิยมดื่มควบคู่กับการบริโภคอาหาร และในงานเลี้ยงสังสรรค์ รวมถึงเครื่องดื่มผสม (Mixed Beverage) ต่างๆ ได้อีกด้วย (สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ, 2557)

การดำเนินการด้านสถานที่และการตกแต่ง

ประเทศไทยมีความพร้อมทั้งความสะดวกสบายและสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงาม ทำให้เป็นที่นิยมในการเดินทางมาจัดงานแต่งงานของชาวอินเดีย โดยมีจุดหมายปลายทางใน 2 พื้นที่ ได้แก่ 1) Beach Destination ได้แก่ พัทยา หัวหิน สมุย ภูเก็ต และเขาหลัก และ 2) City Destination ได้แก่ กรุงเทพฯ และเชียงใหม่ (Phuket Index Team, 2562) โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงแรมในระดับ 5 ดาว ที่มีชื่อเสียง ที่มีความพร้อมด้านสถานที่ทั้งภายในและภายนอกอาคารที่กว้างขวาง เพื่อรองรับพิธีแต่งงานของชาวอินเดีย รวมถึงรองรับการใช้บริการกลุ่มเครือญาติของเจ้าบ่าวและเจ้าสาวรวมถึงแขกผู้ร่วมงานจำนวนค่อนข้างสูงมากถึง 300-500 คน และการเฉลิมฉลองที่กินเวลามากถึง 3-4 วัน (Global Linker, 2563) โดยทั่วไปนิยมจัดงานในห้องจัดเลี้ยงขนาดใหญ่ (Grand Ballroom) หรือสถานที่กลางแจ้งที่สวยงาม เช่น บริเวณสวน ชายหาดริมทะเล หรือริมสระว่ายน้ำ ที่สามารถประกอบพิธีกรรมทางศาสนาที่สำคัญอย่างการบูชาไฟได้มีความต้องการสถานที่ความโอ่อ่าอลังการขนาดใหญ่ รองรับเสียงดังที่เกิดจากแขกผู้มาร่วมงานจำนวนมากได้ ชาวอินเดียเป็นคนที่รักความสนุกสนาน งานแต่งงานจึงมักเน้นความบันเทิง รื่นโรจน์งานเลี้ยงตลอดทั้งวันทั้งคืน มีการบริการอาหารและเครื่องดื่มทุกชนิดตลอดงาน สถานที่จัดงานจึงจำเป็นต้องให้แขกผู้มาร่วมงานได้รับความรู้สึกพิเศษนั้น (วณิชยา ศีลบุตร, อัญชญา ลักษณะวิรามสิริ, และธนกร ปักษา, 2559)

ชาวอินเดียนิยมแต่งงานใน 2 ช่วงของปี ได้แก่ 1) ช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ และ 2) ช่วงเดือนมิถุนายนถึงเดือนสิงหาคม (สุวิมล แผ้วฉนวนโรจน์, 2559) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวันปีใหม่เป็นช่วงที่คนอินเดียนิยมแต่งงานมากที่สุด ซึ่งทั้ง 2 ช่วงเวลาดังกล่าวตรงกับฤดูหนาวและฤดูร้อน ทำให้สามารถจัดงานได้หลากหลายพื้นที่ทั้งภายในอาคารและภายนอกอาคารเนื่องจากไม่อยู่ในช่วงฤดูฝน เนื่องจากงานแต่งงานของชาวอินเดียนั้นความบันเทิง รื่นโรจน์ มีงานเลี้ยงตลอดทั้งกลางวันกลางคืนเป็นระยะเวลาหลายวัน ซึ่งก่อให้เกิดเสียงดังสร้างความรำคาญให้แก่แขกกลุ่มอื่นของโรงแรมได้ ดังนั้นจึงควรจัดการด้านสถานที่ให้เหมาะสม เป็น 2 แนวทาง ได้แก่ 1) เสนอให้จองโรงแรมโดยใช้พื้นที่ทั้งหมดของโรงแรมเป็นสถานที่จัดงาน โดยไม่เปิดขายให้กับกลุ่มลูกค้ากลุ่มอื่น และ 2) จัดการแยกพื้นที่สำหรับการจัดงานและให้บริการโดยเฉพาะซึ่งอาจต้องมีการทำความเข้าใจกับแขกกลุ่มอื่นให้ชัดเจน เพราะอาจเกิดปัญหาในเรื่องความแตกต่างทางวัฒนธรรม เช่น พฤติกรรมการใช้น้ำมันและเครื่องหอม ซึ่งอาจสร้างกลิ่นไม่พึงประสงค์กับแขกกลุ่มอื่น หรือวัฒนธรรมการแต่งกายลงสระว่ายน้ำทั้งชุดสำหรับซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของแขกผู้พักกลุ่มอื่น เป็นต้น (วณิชยา ศีลบุตร, อัญชญา ลักษณะวิรามสิริ, และธนกร ปักษา, 2559)

งานวิวาทแบบอินเดียนิยมใช้ดอกไม้สดเป็นองค์ประกอบหลักในการตกแต่งสถานที่เพื่อความสวยงามและแสดงฐานะของคู่บ่าวสาว อดีตนิยมใช้สีเหลืองส้มจากดอกดาวเรือง (Marigolds) เป็นหลัก ซึ่งถือว่าเป็นตัวแทนของพระอาทิตย์เป็นสัญลักษณ์ของความสว่างและพลังงานบวก อีกทั้งยังสื่อถึงพระวิษณุและเทพธิดาลักษมี ซึ่งเปรียบเสมือนคู่รักในอุดมคติตามตำนานเทพเจ้าฮินดู (Rachel Cho Floral Design, 2562) ปัจจุบันนิยมใช้ดอกไม้ที่มีชื่อ สี และความหมายมงคลหลายชนิดเข้ามาประกอบการตกแต่งสถานที่เพื่อความสวยงามและเป็นสิริมงคล เช่น ดอกเบญจมาศ (Chrysanthemum) สัญลักษณ์ของชีวิตที่ยืนยาวและการมองโลกในแง่ดี ดอกมะลิขาว (Jasmine) สัญลักษณ์ของความเจริญรุ่งเรืองและโชคลาภในอนาคต รวมถึงดอกช่อนกลิ่น (Tuberose) สัญลักษณ์แห่งความสุข ดอกเดลฟีเนียม (Delphinium) สีชมพูม่วงสลับขาวจากดอกกล้วยไม้ (Orchid) สีชมพูแดงจากดอกกุหลาบ (Rose) สีฟ้าม่วงน้ำเงินจากดอกไฮเดรนเยีย (Hydrangea) ที่สื่อถึงการต้อนรับที่เปิดกว้าง ดอกฟรีเซีย (Freesia) หลากสีสดใสกลิ่นหอมอ่อนเป็นสัญลักษณ์ของความรักรักความไร้เดียงสาและมีความคิด ดอกเยอบีร่า เดซี่ (Gerbera Daisy) หมายถึงความไร้เดียงสาและความรักที่ภักดี เป็นต้น (Julie Christensen, 2017) นอกจากความสวยงามแล้วการตกแต่งสถานที่ยังต้องคำนึงถึงความเชื่อทางศาสนาประกอบด้วย เพื่อเสริมความเป็นสิริมงคล เช่น จากการประดับบริเวณประตูทางเข้างานด้วยต้นกล้วยเครือใหญ่มักผูกติดไว้กับเสาประตูทั้ง 2 ข้างทางเข้างานหลัก เพื่อแสดงถึงการต้อนรับแขกร่วมงาน อีกทั้งยังสื่อถึงมงคลแห่งความอุดมสมบูรณ์ของชีวิตคู่สมรสให้มีลูกเต็มบ้านมีหลานเต็มเมือง การประดับมาลัยใบมะม่วงร้อยสลับกับดอกไม้สดหลากสีสนไว้บริเวณเหนือประตูทางเข้างาน เพื่อเป็นสัญลักษณ์แห่งความรุ่งเรือง สว่างไสวของชีวิตคู่ไม่รู้โรยรา รวมถึงการวางเรียงกลีบดอกไม้สดไว้บริเวณพื้นทางเข้างานแทนการวาดลวดลายมงคลคอลัม (Kolam) หรือ รังโกลี (Rangoli) ที่แสดงถึงการยินดีต้อนรับผู้มาร่วมงาน เป็นต้น (พิมพ์ภัส ชินบุตร, 2545)

แมนดอป (Mandap) คือ ปะรำพิธีที่ใช้สำหรับการประกอบพิธีแต่งงานที่สำคัญของคู่บ่าวสาวเพื่อใช้ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา จัดสร้างไว้ในจุดที่เด่นที่สุดของงานทั้งงานภายในและภายนอกอาคารประกอบด้วยเวทียกพื้นสูงพอประมาณประกอบเสาหลัก 4 ต้น แทนสัญลักษณ์การขอบคุณพ่อแม่ของบ่าวสาวที่มีบทบาทสำคัญในการเลี้ยงดูชี้แนะอบรมดูแลพวกตนจนกระทั่งแต่งงาน จึงให้ความสำคัญมากและมักได้รับการตกแต่งอย่างสวยงามด้วยดอกไม้สดนานาพันธุ์และผ้าแพรพรรณหลากสีสนประกอบการใช้ผ้าโทนสีร้อนฉูดฉาดและสีทองเลื่อมประกายมาผูกรัดโยงร้อย หรืออาจจะเลือกตกแต่งด้วยผ้าและดอกไม้สีขาวเพิ่มความสง่างามให้สถานที่ (Elegant White) พร้อมเครื่องประดับตกแต่งที่สื่อถึงความเป็นมงคลต่างๆ เช่น โคมระย้าขนาดใหญ่ติดตั้งไว้ตรงกลางปะรำพิธีพร้อม

ดอกไม้รายรอบ (Chandelier) ใบมะพร้าวอ่อนสานรูปสัตว์ (Tender Coconut Leaves) กำไลข้อมือ (Bangles) ที่แขวนประกอบมาลัยใบพลูและมาลัยดอกไม้สด (Betel Leaves and Flower Garlands) รวมถึงตะเกียงดินเผา (Diyas) ที่ให้แสงประกายระยิบระยับ หรือระฆัง (Bells) สีทองเล็กๆ เพิ่มบรรยากาศในงานเป็นต้น (Tamarind Weddings, 2017) ภายในประเพณีจัดวางเก้าอี้หนังโซฟา หรือตั้งนั่งสำหรับคู่บ่าวสาว ขนบข้างด้วยเก้าอี้หนังของพ่อแม่บ่าวสาวและสักขีพยาน ตรงกลางมีโต๊ะขนาดย่อมสำหรับวางสิ่งของประกอบพิธีกรรมประกอบด้วยเตาไฟ และภาชนะของมงคลสำคัญ 9 ชนิด ได้แก่ ขมิ้น ข้าว น้ำ น้ำมัน นม แป้งโรตีสี ข้าวเหนียว น้ำตาล และ ซินดูร์ (Sindoor) เป็นต้น (Back to Culture, 2020)

การดำเนินการด้านการให้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวก

ด้านการให้บริการมีความเกี่ยวข้องกับพนักงานฝ่ายอาหารและเครื่องดื่ม (Food & Beverage Division) เป็นหลักโดยเฉพาะอย่างยิ่งพนักงานในแผนกจัดเลี้ยง (Banqueting Staffs) ผู้มีหน้าที่ในการให้บริการอาหารและเครื่องดื่ม และการให้บริการช่วยเหลืออำนวยความสะดวก รวมถึงการประสานงานกับเจ้าภาพ (Host) หรือตัวแทนผู้จัดงาน (Organizer) จำเป็นต้องมีคุณสมบัติเฉพาะที่สำคัญพื้นฐานในการเป็นผู้ที่มีจิตบริการ (Service Mind) พร้อมให้บริการอย่างมืออาชีพ (Professional Service) มีความเป็นมิตร (Friendly) ไม่มีอคติ เข้าใจพฤติกรรมเฉพาะบางประการ เช่น ไม่ยื่นชิตใกล้ ควรทิ้งระยะห่างประมาณหนึ่งช่วงแขน ไม่แสดงความสนิทสนมด้วยการเรียกชื่อแซก และการยืมเงินหรือสิ่งของไม่ใช่มีข้อห้าม เป็นต้นจำเป็นต้องมีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษเป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งต้องมีความอดทนสูงเนื่องจากชาวอินเดียมีพฤติกรรมในการรับประทานอาหารค่อนข้างช้า อีกทั้งต้องเป็นผู้มีความยืดหยุ่นในการทำงานเนื่องจากมีข้อจำกัดและพิธีการค่อนข้างมากหลากหลายขั้นตอนทำให้การจัดงานอาจจะไม่เสร็จตรงตามเวลาที่กำหนด รวมถึงการศึกษาขั้นตอนและพิธีกรรมโดยละเอียดจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้ให้บริการ (วณิชยา ศีลบุตร, อัญชญา ลักษณะวิรามสิริ, และธนากร ปักษา, 2559)

คนอินเดียมีความละเอียดในทุกเรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องอาหารการกิน ชอบอาหารที่มีรสชาตอร่อย และมีให้เลือกที่หลากหลาย ในด้านของผู้ปรุงประกอบอาหารจึงจำเป็นต้องศึกษาคุณลักษณะของอาหารเฉพาะถิ่นที่แตกต่างกันตามภูมิภาคของประเทศอินเดีย รวมถึงข้อจำกัดทางศาสนาที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคอาหารในเบื้องต้น โดยอาจมีการว่าจ้างหัวหน้าพ่อครัวผู้เชี่ยวชาญชาวอินเดียเพื่อดูแลรายการอาหาร อำนวยความสะดวกอาหาร และจัดฝึกอบรมบุคลากรผู้ประกอบอาหาร ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของศาสนาและมาตรฐานอาหารปลอดภัย ISO-22000 อย่างเคร่งครัด (Impact Muang Thong Thani, 2556) ควรแยกครัวอาหารอินเดียออกจากครัวอื่นเพื่อการ

ประกอบอาหารเป็นการเฉพาะ (Bangkok Bank SME, 2562) การศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับมื้ออาหารจะทำให้ทราบถึงระยะเวลาในเตรียมและปรุงประกอบอาหารได้อย่างถูกต้อง เพราะโดยทั่วไปคนไทยจะรับประทานอาหารเช้าก่อนช่วงสาย มักเริ่มรับประทานมื้อเที่ยงประมาณ 13.30 น. ส่วนมื้อเย็นเริ่มโดยประมาณ 20.00 น. (ระหว่าง 21.00 น. หรือ 22.00 น.) เนื่องจากช่องว่างระหว่างอาหารมื้อกลางวันกับมื้อค่ำจะห่างกันมาก จึงมักนิยมรับประทานอาหารว่างในช่วงบ่ายถึงค่ำควบคู่ไปกับการดื่มชาผสมเครื่องดื่ม เครื่องเทศ ยกเว้นอินเดียตอนใต้ที่ผู้บริโภคนิยมดื่มกาแฟ เป็นต้น (ศูนย์บริการข้อมูลธุรกิจไทย-อินเดีย, 2557)

นอกเหนือจากการให้บริการอาหารและเครื่องดื่มรวมถึงบริการด้านสถานที่แล้ว โรงแรมยังควรทำหน้าที่ในการจัดเตรียมหรือเป็นตัวกลางในการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการเสริมต่างๆ ให้คู่บ่าวสาวเจ้าของงานเพื่อลดภาระในการขนส่งและข้อจำกัดของการติดต่อสื่อสารและค้นหาแหล่ง เพื่อให้การดำเนินงานราบรื่นสมบูรณ์ดังต่อไปนี้ จัดเตรียมอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ เช่น LCD Projector และจอรับภาพ ระบบแสงสีเสียงที่สมบูรณ์ในช่วงพิธีการตลอดการจัดงาน จัดเตรียมจัดสร้างปะรำพิธี (Mandap) เวทีรวมถึงเฟอร์นิเจอร์ อุปกรณ์ และของประกอบพิธีกรรมต่างๆ ประสานงานและจัดหางานดนตรีหรือผู้อำนวยการเปิดเพลง (DJ) พร้อมแผ่นพื้นสำหรับการเต้นรำ (Stage Dance Floor) ประสานงานเพื่อการจัดหาจัดเตรียมสิ่งร้องขอพิเศษเพิ่มเติม เช่น เค้กแต่งงาน (Wedding Cake Tiers) น้ำแข็งแกะสลัก (Ice Carving) น้ำพุแชมเปญ (Champagne Fountain) รวมถึงป้ายถ่ายรูป (Backdrop) ประสานงานจัดเตรียมจัดหาบริการเสริมพิเศษตามการร้องขอ เช่น ช่างถ่ายภาพและช่างบันทึกวีดิทัศน์ วงดนตรีพื้นเมือง รวมถึงการจัดหาจ้างเช่า ม้า ช้าง เกี้ยวพาราสี และรถเปิดประทุน เป็นต้น (Holiday Inn Bangkok Sukhumvit, 2563)

บทสรุป

ประเพณีการแต่งงานแบบอินเดียมีรากฐานมาจากพิธีกรรมทางศาสนาฮินดูที่ซับซ้อน โรงแรมที่ต้องการกลุ่มลูกค้าเพื่อการแต่งงานดังกล่าว จึงจำเป็นต้องศึกษาและทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงการให้บริการในด้านต่างๆ ให้ถูกต้องสอดคล้องตามหลักการและข้อจำกัดทางศาสนา ทั้งในด้านการประกอบอาหารและเครื่องดื่ม ด้านการจัดเตรียมการและการตกแต่งสถานที่ ด้านการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการแต่งงาน รวมถึงด้านการให้บริการของบุคลากรในแผนกจัดเลี้ยงของโรงแรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากมีการปฏิสัมพันธ์ใกล้ชิดกับกลุ่มลูกค้าตั้งแต่เริ่มกระบวนการให้บริการซึ่งหากโรงแรมสามารถสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวโรคติดกับข้อกำหนดและข้อจำกัดในธรรมเนียมปฏิบัติและพิธีการ รวมถึงพฤติกรรมเฉพาะของชาวอินเดียให้กับบุคลากรของ

ตนได้อย่างถ่องแท้ จะทำให้คู่บ่าวสาวที่มาใช้บริการเกิดความประทับใจพัฒนาไปสู่การบอกต่อเพื่อใช้บริการ ส่งผลให้เกิดการสร้างรายได้แก่โรงแรมอย่างมหาศาลได้ในอีกช่องทางหนึ่ง

เอกสารอ้างอิง

กรุงเทพธุรกิจ. (2556). *เปียร์ในแดนภารตะ*. สืบค้นจาก <https://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/487940>

กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา. (2563). *สถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวเดือนธันวาคม พ.ศ.2562*.

สืบค้นจาก https://www.mots.go.th/download/article/article_20200123132729.pdf

ชนิษฐา บินอาลี. (2562). “อินเดีย” ดาวรุ่งแห่งปี 2019. Thai Hotels &U Travel Magazine Vol.10 No.55. สืบค้นจาก <https://www.thaihotelbusiness.com/hot-issue/>

คมกฤษ อยู่เต็กเค่ง. (2559). “ฮินดู” กิน “วัว” การเมืองเรื่องอาหารในอินเดีย. คอลัมน์ ฟ้าพรหมณ์-พุทธ. กรุงเทพฯ: มติชนสุดสัปดาห์ ฉบับวันที่ 5-11 สิงหาคม 2559.

ณัฐพิชญ์ วงษ์สง่า. (2563). “อินเดีย” โอกาสใหม่ยุคฯ ท่องเที่ยวไทย (จริงหรือ). ประชาชาติธุรกิจ. สืบค้นจาก <https://www.prachachat.net/columns/news-411477>

นุชนารถ คูประเสริฐ และจินดาภา ช่วยพันธ์. (2562). *นักท่องเที่ยวอินเดียแซงจีนยังไม่ได้.. แต่ดึงกลุ่มสายเปย์มาได้*. Regional Insight ฉบับที่ 13/2562. ธนาคารแห่งประเทศไทย. สืบค้นจาก <https://www.bot.or.th/Thai/ConsumerInfo/Documents/RegionalInsight25621015.pdf>

พิมรภัส ชินบุตร. (2545). *ส่วนประสมทางการตลาดของบริษัทในประเทศอินเดียที่รับจัดงานแต่งงานในประเทศไทยของชาวอินเดีย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

แพรว Wedding. (2563). *พีธีเมเฮนตี ประเพณีงานแต่งงานสุดอาร์ตที่เจ้าสาวอินเดียต้องปฏิบัติ*. Wedding Facts. สืบค้นจาก <https://praewwedding.com/planning/wedding-facts-planning/29763>

ภูวรักษ์ ก้อนสุวรรณ. *ความเชื่อด้านศาสนากับอาหาร*. สหวิทยาการการจัดการแปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตรเพื่อเศรษฐกิจพอเพียง. สืบค้นจาก <https://sites.google.com/site/phupharuk/home/paccay/>

วณิชยา ศลีบุตร, อัญชญา ลักษณะวิรามสิริ, และธนกร ปักษา. (2559). *การบริหารจัดการการท่องเที่ยวเพื่อจัดงานแต่งงานและฮันนีมูนรองรับนักท่องเที่ยวชาวอินเดียกลุ่มกำลังซื้อสูง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.

วิทยา ศักยภินันท์. (2549). *ศาสนาฮินดู*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศูนย์บริการข้อมูลธุรกิจไทย-อินเดีย. (2557). *ธุรกิจอาหารและพฤติกรรมผู้บริโภคในอินเดีย*. สืบค้นจาก

<https://www.thaiindia.net/indian-economic-vitality/item/1773-2015-jan-05-14-24-08.html>

- สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงนิวเดลี. (2563). *ข้อมูลประเทศอินเดีย*. สืบค้นจาก <http://newdelhi.Thaiembassy.org/th/useful-knowledge-th/country-profile-th/>
- สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ. (2557). *พฤติกรรมผู้บริโภคกับโอกาสร้านอาหารไทยในอินเดีย*. สืบค้นจาก <https://www.thaiindia.net/98-insight-india/1772-2015-jan-05-14-19-44.html?pop=1&tmpl=component&print=1>
- สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ. (2558). *รอบรู้เศรษฐกิจ ตามติดตลาดโลก*. สืบค้นจาก https://ditp.go.th/contents_attach/91456/91456.pdf
- สุวิทย์ วงศ์รุจิรวาณิชย์. (2557). *วิวาทระตะ.. หลากหลายรายละเอียดที่ซ่อนอยู่ในความสนุก*. ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (TCDC). สืบค้นจาก <https://web.tcdc.or.th/th/Articles/Detail/weddings-by-keeran>
- สุวิมล แผ้ววัฒนโรจน์. (2559). *กระบวนการทำงานของผู้ประสานงานในงานแต่งงานแบบอินเดีย ของบริษัท คอส มอส เอวี จำกัด ปี พ.ศ.2559*. โครงการงานสหกิจศึกษา. มหาวิทยาลัยสยาม.
- อภิรัฐ คำวัง. (2554). *ปรัชญาว่าด้วย “หนึ่งดวงจิตวิญญาณในสองร่าง” และพิธีมงคลสมรส “อนันต์การัช” ของชาวไทยซิกข์.. วารสารทางวิชาการคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ปีที่ 23 ฉบับที่ 1-2/2554, 215-252.*
- อาชวีภุริชญ์ น้อมเนียน. (2561). *พิธีกรรมมงคลการตริวิวาหะ*. มติชนออนไลน์. สืบค้นจาก https://www.matichon.co.th/article/news_1246841
- Back to Culture. (2020). *Indian Wedding Ceremony*. สืบค้นจาก <https://www.backto culture.com/about-us.html>
- Bangkok Bank SME. (2562). *โรงแรมรับเทรนด์ คู่รักอินเดียแต่งไทย*. SME in Focus. สืบค้นจาก <https://www.bangkokbanksme.com/hotel-wedding-indian?utm>
- Centara Hotels & Resorts. (2563). *Indian Wedding Ceremony*. สืบค้นจาก <https://www.centarahotelsresorts.com/weddings/indian-wedding-ceremony/>
- Global Linker. (2563). *การท่องเที่ยวนิยามใหม่ของไทยที่ได้แรงหนุนจากนักท่องเที่ยวชาวจีนและอินเดีย*. บทความ. Business LinX. สืบค้นจาก <https://businesslinx.globallinker.com/Bizforum/article/>

- Gurm Sohal. (2016). *Sikh Weddings: A Shot-by-Shot Guide for Photographers*. Amherst Media. Retrieved from <https://www.amazon.co.uk/Sikh-Weddings-Shot-Shot-Photographers/dp/1682030369>
- Holiday Inn Bangkok Sukhumvit. (2563). *Wedding Price List*. Retrieved from <https://Bangkoksilom.holidayinn.com/th/weddings>
- iDev Event Company. (2563). *Indian Wedding Menus*. E-book. Retrieved from <https://www.etsy.com/listing/534793237/indian-wedding-menu-indian-food-indian>
- Impact Muang Thong Thani. (2559). *อิมแพ็ค ลุยตลาดเวดดิ้งอินเดีย จัดโปรโมชั่นพิเศษชิงมาด์เก็ทแซร์*. Press Releases. สืบค้นจาก <http://www.impact.co.th/index.php/media/press-releases/th/3954>
- Julie Christensen. (2017). *Top Flowers for Indian Weddings*. Retrieved from <https://www.gardeningchannel.com/top-flowers-for-indian-weddings/>
- Lin & Jirsa. (2020). *Indian Wedding Timeline*. Retrieved from <https://www.linandjirsa.com/indian-wedding-timeline/>
- Phuket Index Team. (2562). *ททท. จัดงาน Indian Wedding Symposium & B2B Session 2019 ณ เจดีย์เบ็ญญู แมริออท ภูเก็ต*. ข่าว. สืบค้นจาก <https://news.phuketindex.com/features/jw-marriott-phuket-103-248245.html>
- Rachel Cho Floral Design. (2019). *The Significance of Flowers in Indian Weddings*. Retrieved from <https://rachelchoflowers.com/the-significance-of-flowers-in-indian-weddings/>
- Tamarind Weddings. (2017). *Traditional Hindu Wedding Décor*. Retrieved from <https://tamarindwedding.com/blog/traditional-hindu-wedding-decor/>